

# Chudneme nejrychleji v historii, životní standard klesá. Vyhledky se nezlepšují

- CZ24 News | 1. března 2023

**ČESKO: Češi chudnou. Už dlouho trvající velmi vysoká inflace znehodnocuje rychlým tempem úspory a způsobuje prudký pokles reálné mzdy. Ta u nás minulý rok zažila nejstrmější propad ze všech ekonomicky vyspělých zemí OECD a kupní síla průměrné mzdy nás vrátila minimálně do roku 2018. Vyhledky nezlepšuje ani fakt, že ve srovnání s ostatními zeměmi odevzdáváme vzhledem k vysokým odvodům na pojistném velkou část ze svých příjmů státu.**

Průměrná hrubá mzda byla ve třetím čtvrtletí loňského roku 39 858 korun, což bylo o šest procent víc v porovnání se stejným obdobím předchozího roku. Reálně, tedy potom, co se započítá vysoká inflace, klesla však téměř o deset procent. Ceny totiž v té době rostly už o 17,6 procenta

Nikde tedy nerostly mzdy takovým tempem, aby stačily inflaci. Nejlépe na tom ale byli lidé zaměstnaní v dopravním sektoru a v administrativě, kde rostly mzdy o devět procent, a v IT firmách a finančním sektoru, kde rostly zhruba o osm a půl procenta.

Reálná průměrná mzda tedy minulý rok prudce klesla a Česko prochází zatím nejstrmějším propadem reálných mezd ze zemí OECD. Jak loni zanalyzovala investiční společnost CYRRUS, abychom si udrželi životní standard jako v roce 2021, potřebovali jsme loni celkově vydělat zhruba o 170 miliard korun navíc. To znamená asi 40 tisíc korun ročně na každého na plný úvazek zaměstnaného člověka, tedy téměř 3500 korun měsíčně.

Tak silně reálná mzda v historii samostatné republiky nikdy neklesla. S výjimkami na úplném počátku přechodu na tržní hospodářství klesaly reálné mzdy jen v roce 1998, a to 1,4 procenta, v roce 2012 o 0,8 procenta a v roce 2013 o 1,5 procenta. Jinak ale reálné mzdy vytrvale rostly, naposledy v roce 2021 činil přírůstek dvě procenta. Nyní tedy zažíváme zcela nepoznanou situaci, kupní síla průměrné mzdy se podle analytiků vrátila do roku 2018 a kdybychom posuzovali jednotlivé případy, určitě by to bylo ještě dále.

Vysoká inflace, za leden dosahující téměř osmnácti procent, za dva roky lidem stačila spolknout už více než čtvrtinu úspor. Loňská průměrná inflace se vyšplhala nad patnáct procent a i letos se odhaduje nad deseti procenty, tedy velmi daleko od dvouprocentního cíle České národní banky. Strádatelé jsou tedy v současné situaci nadále bití a úspory se jim budou dál znehodnocovat. Jediní, kdo z nynějšího prudkého růstu cen a zároveň nízkých úrokových sazeb těží, jsou dlužníci.

## **Stále velkou část výdělku odevzdáváme státu**

Češi tedy doplácí nejen na obrovský pokles reálných mezd kvůli vysoké inflaci, ale také na to, že patříme k zemím s vysokým celkovým zdaněním práce. Podle posledního [srovnání zemí OECD](#), které se věnuje zdanění práce v jednotlivých státech, vyplývá, že Češi v roce 2021 odváděli státu 40 procent ze své mzdy a umístili se tak mezi sledovanými zeměmi na čtrnáctém místě. Průměr zdanění práce v rámci OECD je přitom 34,6 procenta.

Rok předtím jsme se umístili na šestém místě s téměř 44procentním zdaněním práce. Sestoupení o něco níž o rok později způsobilo hlavně zrušení superhrubé mzdy. V roce 2020 státu ze svých příjmů více odváděli pouze Belgičané, Němci, Rakušané, Francouzi a Italové. V těchto zemích však

mají lidé v porovnání s Českem také výrazně vyšší mzdy. Například v Německu dosahovala v té době průměrná mzda zhruba 112 tisíc korun.

Zpráva OECD také již tradičně každoročně zmiňuje, že má u nás stát nadprůměrné příjmy z pojistného na sociální zabezpečení. Samotná daň z příjmu je v Česku ve srovnání s dalšími vyspělými státy naopak nízká, právě na sociálním pojištění ale odvádíme vysoké částky. A že příspěvky z pojistného na sociální zabezpečení každý rok tvoří stále větší příjem státního rozpočtu, také [vyplývá z materiálů](#) ministerstva financí. Pro loňský rok platilo, že rostoucí zaměstnanost doprovázená zvýšením výdělků převážně v soukromém sektoru vedla k meziročně vyššímu inkasu pojistného o 7 procent, tedy zhruba o 42 miliard korun.

Platby na sociální pojištění jsou aktuálním tématem i kvůli tomu, že vládní koalice nevyklučuje zvýšit minimální odvody pro osoby samostatně výdělečně činné. Reálné je tak zvýšení minimálního vyměřovací základu u sociálního pojištění ze stávajících 25 procent průměrné mzdy na 40 procent. To by při stávající průměrné mzdě znamenalo zvýšení minimálního sociálního pojištění na 4709 korun, což by musely platit všechny OSVČ bez ohledu na zisk. Pro letošek platí pro sociální pojištění u hlavní činnosti 2944 korun, u vedlejší pak 1178 korun.

Nebo by se také mohl zvýšit vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění, který se nyní počítá jako 50 procent zisku. Nově by mohl činit až 70 procent.

[ZDROJ](#)